

Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyen

Kunnanhallitus 28.09.2026 § 169
522/01.01.04/2026

Valmistelija kunnanjohtaja Janne Airaksinen, puh. 044 740 1101

Selostus asiasta

Siilinjärven kunnan vuoden 2027 talousarvion valmistelussa on todettu tarve sopeuttaa kunnan käyttötaloutta. Talousarviovalmistelun tämänhetkisen tilanteen perusteella henkilöstömenoihin kohdistuu noin 800 000 euron säästötavoite vuodelle 2027.

Säästötavoitteen toteuttaminen saattaa edellyttää henkilöstön asemaan vaikuttavien toimenpiteiden arviointia. Tämän vuoksi asiassa on tarpeen käynnistää lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) mukainen yhteistoimintamenettely.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n mukaan yhteistoiminnassa käsiteltäviä toimenpiteitä ovat muun muassa

- henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavat muutokset kunnan palvelurakenteessa
- henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavat mahdolliset muutokset työn organisoinnissa
- mahdolliset taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavat lomautukset, osa-aikaistamiset, irtisanomiset
- mahdolliset tulevassa talousarvioehdotuksessa edellytettävät sellaiset toimenpiteet, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa

Edellä mainitun lain 5 § edellyttää, että valmisteilla olevat asiat käsitellään yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi ennen asian ratkaisemista.

Yhteistoimintamenettelyn aikana käsitellään mahdollisten toimenpiteiden perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot. Käsiteltäväksi tulevat siten ainakin:

- vuoden 2027 talousarvion valmistelun taloudelliset lähtökohdat
- henkilöstömenoihin kohdistuva säästötarve ja sen perusteet
- vaihtoehtoiset keinot säästötavoitteen saavuttamiseksi
- mahdolliset henkilöstövaikutuksia aiheuttavat toimenpiteet ja niiden vaihtoehdot
- mahdollisten toimenpiteiden vaikutukset henkilöstöön
- vaikutukset kunnan palvelutuotantoon
- vaikutukset opetus- ja varhaiskasvatuspalveluihin
- vaikutukset työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen
- henkilöstön esittämät ehdotukset ja vaihtoehtoiset ratkaisut
- esitys työllistymistä edistäväksi toimintasuunnitelmaksi.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltäviä mahdollisten toimenpiteiden vaihtoehtoja voivat olla muun muassa rekrytointien rajoittaminen, täyttölupamenettelyn tiukentaminen, uusista hankkeista luopuminen tai niiden rajoittaminen, luonnollisen poistuman hyödyntäminen jättämällä täyttämättä eläköityvien sekä muita vapautuvia tehtäviä, lomautukset,

irtisanomiset, sijaisjärjestelyjen muutokset ja sijaisten käytön rajoittaminen, määräaikaisten palvelussuhteiden päättyessä niiden täyttämättä jättäminen, uudelleenjärjestelyt, vapaaehtoiset palkattomat vapaat, sekä muut henkilöstömenoja vähentävät toimenpiteet kuten digitaalisten prosessien hyödyntäminen ja harkinnanvaraisten menojen (esimerkiksi koulutus-, matkustus-, seminaarikustannukset, henkilöstötapahumat ja -edut) karsiminen.

Kunnan palveluksessa on noin 800 työntekijää ja viranhaltijaa. Tässä vaiheessa ei ole tehty päätöksiä mahdollisista henkilöstöön kohdistuvista toimenpiteistä eikä niiden laajuudesta. Yhteistoimintamenettelyn tarkoituksena on arvioida eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia ennen mahdollista myöhempää päätöksentekoa.

Yhteistoimintamenettelyn tueksi laaditaan tarvittavat henkilöstövaikutusten, palveluvaikutusten, opetuspalvelujen, varhaiskasvatuspalvelujen, lapsivaikutusten sekä työturvallisuusvaikutusten arvioinnit.

Tavoitteena on saattaa yhteistoimintamenettely päätökseen marras-joulukuussa 2026 siten, että sen tulokset ovat käytettävissä ennen vuoden 2027 talousarvion lopullista käsittelyä kunnanvaltuustossa. KT:n ohjeistuksen mukaan henkilöstövaikutuksia sisältävät talousarviotoimenpiteet tulee käsitellä yhteistoiminnassa ennen lopullista päätöksentekoa.

Kunnanjohtajan neuvotteluesitys yhteistoimintamenettelyn käynnistämisestä liitteineen ovat luottamushenkilöiden sähköisen kokouksen puolella liitteinä.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on toimeenpanoa koskeva asia.

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja ehdottaa, että kunnanhallitus päättää:

1. käynnistää lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) mukaisen yhteistoimintamenettelyn vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyvän noin 800 000 euron henkilöstömenoihin kohdistuvan säästötavoitteen takia
2. hyväksyä liitteenä olevan neuvotteluesityksen henkilöstölle
3. valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen henkilöstön edustajille ja käynnistämään yhteistoimintamenettelyn
4. nimetä työnantajan edustajiksi yhteistoimintaneuvotteluihin kunnanjohtajan, henkilöstöjohtajan, talousjohtajan sekä tarvittavat asiantuntijat
5. todeta, että yhteistoimintamenettelyn aikana arvioidaan säästötavoitteen toteuttamisvaihtoehtoja sekä niiden henkilöstö- ja palveluvaikutuksia
6. todeta, että työnantaja ei ole tehnyt ennakkopäätöstä mahdollisista henkilöstöön kohdistuvista toimenpiteistä ennen yhteistoimintamenettelyn päättymistä

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.